

“አንበሳን ፈርቼ ዛፍ ላይ ብወጣ ነብር ጠበቅኝ” - ነገረ አማራ።

ግርማ በላይ

ዕድለቢሱ አማራ አሁንም በአዲሱ መንግሥት ከሥራና ከመኖሪያ እየተፈናቀለ እንደሆነ ከሚሰሙ እጅግ በርካታ ርድዎች መረዳት ይቻላል። ይቺ “ተራው የኛ ነው!” የሚሏት ወያኔያዊ ፈሊጥ የኢትዮጵያን ኅልውና ከፋኛ እየተፈታተነች ትገኛለች። የወያኔን የውድቀት መንስዔ ያላወቁና ማወቅ ያልፈለጉ አንዳንድ ወገኖች “ኢትዮጵያን የሚጠብቅ ኃይል የለም” ወይም ቢኖርም “የኔው ወገን ነው” ከሚል የተሳሳተ ግንዛቤ በመነሣት የወያኔን ድርጊት በኮፒ-ፔስት እንዳለች ገልብጠው በባለ ደረጃ በተግባር እያሳዩ ናቸው። ሃይ ባይ ደግሞ የላቸውም። “ሀገር ሲያረጅ ጃርት ያፈራል” መባሉ እንግዲህ ለዚህ ነው። መቆየት ብዙ ያሳያል። አሁን አዲስ አበባ ላይ እየተስተዋለ ያለው የዘረኝነት አዙሪት እግዚያ የሚያሰኝ ነው። ነገረ ሥራችን ሁሉ ከድጡ ወደ ማጡና “አልሸሹም ዘወር አሉ” እንዲሉ ነው።

ከወለጋ አካባቢ እንዲህ ሰማሁ። አንዲት ገጠመኝ ናት፤ ግን ብዙ ሀገራዊ ነገር ትጠቁማለች። ቅርጽና ይዘቱን እየለዋወጠ የሚያምሰን ወያኔነት አንድ ቦታ ካልቆመ እጅግ አደገኛ መሆኑንም ታሳያለች። ልብ ብላችሁ እየልኝ!

አንዱ በ“ኢትዮጵያ” ንግድ ባንክ ይሠራል - ኢትዮጵያን “ኢትዮጵያ” ያደረገሁበት ምክንያት በተለይ ከቅርብ ዓመታት ወዲህ ማንም ሥልጣን የሚይዝ ዘረኛ ሁሉ እንደግል ሀብት ይዞ የሚያልባት የአንድ ወገን የግል ሀብት እየሆነች መምጣቷን ለመጠቀም ነው - “ሥልጣን የሚይዝ” ስል በግድ አንዱንና ጫፍ ላይ ያለውን ሰው ማለቴ እንዳልሆነ መግለጽ እፈልጋለሁ። አንድ ሰው የፈለገውን ያህል ዓዲቅና መልክክ ቢሆን ከታች እስከላይ የተኮለኮሉት እርሱን ካልተከተሉ ትርፉ ድካም ነው - ይህም ነው በሀገራችን አሁን እየሆነ ያለው። አንድ እጅ አጨብጭቦ ዘፈንን አያደምቅም፤ አንድ እንጨት ነዶም ወጪት አያወጣም። እንጂ ልጁ ጎበዝ ነበር። የከበቡት ግን ከገማው በርሜል የሚቀዱ በመሆናቸው አላላወሱትም። ደፈር ሊል ደግሞ አልቻለም። በዚህ የሰቀቀን አካሄዱ ወዴት ሊያደርሱን እንደሚችል መገመት ያስቸግራል። የበሰበሰና በዘረኝነት አባዜ የተግማማ ቤት ውስጥ አንድ ብልቃጥ ሽቶ ብዙም ዋጋ የለውም። ለማንኛውም እግዜር ይሁን።

... ያን ሰው የአካባቢ ባለሥልጣናት ከህግ አግባብ ውጪ ገንዘብ ለማውጣት ፈርማህን ሕዚህች ላይ ፈርምልን ይሉታል። ተመልከቱ። አንዱ ጨቡዴ ሲሄድ ሌላው የባሰበት የለዩለት መደዴ ጨቡዴ መተካቱ ነው። ሰውዬው ህገ ወጥ ሥራ አልሠራም ይላቸዋል። ያሰቃዩትና ወደ ማዕከል ሄዶ ሪፖርት እንዲያደርግ ይነግሩታል - በጎሣው ምክንያት ከፋኛ እያበሻቀጡ (ቀን አይጉደልብህ አንተዬ!)። የፈለጉትንም ገንዘብ በፈለጉት መንገድ አውጥተው እንደፈለጉ ያደርጉታል። ይገርማል፤ ልክ እንደወያኔያዊ ሁሉ ለአምስትና ለአሥር ይደራጁላችሁና ከባንክ የፈለጉትን መጠን ብድር ይጠይቃሉ፤ በሚያስቀምጧቸው አዲስ ፈረሶችም ብድሩ እንዲፈቀድ ያደርጋሉ። በዚህ መልክ የሀገሪቱ ገንዘብ በአዲሶቹ የጎሣ ገርዎች ከላይ እስከታች እየተመዘበረ ነው - ነገሩ “እኛስ ለምን ይቅርብን” ዓይነት መሆኑ ነው - ነገር ካለቀ በኋላ በስተመጨረሻ መባነናቸው ነው። ግን የነዚህ ደግሞ ከመጀመሪያዎቹም ባለፈ። እነዚያ ቢያንስ ጥቂት ዓመታትን ታግሰው ቀስ በቀስ ተለማምደው ነው ወደ ምዝብራው የተዘፈቁት፤ ሰውን ወደ ማሰቃየት ወንጀሉም የተነከሩት። እነኚህ ግን የፋራነታቸው ብዛት ገና በሰባትና በስምንት ወር ውስጥ ሥልጣኑንም ገንዘቡንም ለመቆጣጠር ያደረጉትና እያደረጉት ያለው ነውረኛ አካሄድና የተቻኮለ የሚመስል ድርጊት ከአሁኑ ዐይን ውስጥ እያስገባቸው ነው - የሰው ዐይን ደግሞ ድንጋይ ይሰብራልና አይዘልቁበትም። ሌባ ሲባል፤ ዘረኛ ሲባል፤ ጎጠኛ ሲባል፤ ማይም ሲባል ሀፍረትና ይሉኝታ እንደሌለው አሁን ገና ይገባን ጀምሯል። በሽታ እንጂ ዘረኝነትና እርሱን ተመርኩዞ የሚደረግ ዝርፈያና ውንብድና በተጋቦት የሚተላለፍ አይመስለኝም ነበር። በሚገርም ሁኔታ የወያኔ ዘመን ድርጊቶች በተለይ የገንዘብና የመሬት ዘረፋው በአሁኑ ተረኞችም እጅግ ተባብሶ ቀጥሏል - ለካንስ ወያኔዎች ወደው አልነበረምና እንደዚያ በገንዘብና በመሬት ፍቅር የታወሩት! ውይ፤ ለካንም መጥፎ በሽታ ኖሯልና! ከዐድዋ መጠራራቱ ለጊዜው ጋብ ብሎ ከወለጋ መጠራራቱ ተተክቷል። የሚገርም የታሪክ ምፀት፤ አስደናቂ የሁኔታዎች መመሳሰል፤ አስደማሚ የደናቁርት መተካካት። የትዕቢታቸው መወራረስም እንዲሁ የሚገርም ነው። ከነሱ ሌላ ሌላው ሰው አይመስላቸውም። ትዕቢት ውድቀትን ትቀድማለችና ከነዚህ ራሳቸውን ዕንቁ ካደረጉ ወንድሞቻችን ብዙ የምናማረው ነገር አለ። ብልኖች ከውድቀታቸው ብቻ ሳይሆን ሲታዩ የቆሙ ከሚመስሉ እንደ እውነቱ ግን ቆመው ከወደቁም ጭምር ይማራሉ። ልብ ያለው ልብ ይበል።

ይህን እውነት ስንናገር ደግሞ አንዳንዶች - ማለትም - “ተው የኔን እግር እየበላ ነው” ባዮች ይቃወሙናል። ፍላጎታቸው ምን እንደሆነ የማይታወቅ ተቃዋሚዎችና የነሱ ልሣናት ይህን ሁሉ በሀገር ላይ እየደረሰ ያለ ግፍና በደል አውቀው እንዳላወቁ በመምሰል ሃቁን ሸፋፍነው የሚያደርጉት የመሞዳሞድ ጥረት እጅግ ይገርማል፤ ያስተዛዘባልም። እነሱና የነሱ የሆነ ኃይል ወደ ሥልጣን ቢጠጋ ምን ሊከሰት እንደሚችል ገና ከሩቁ እያሸተትን ነው። ሀገሪቱ የምታመርተው ፖለቲከኛ በአብዛኛው ውሸታምና አስመሳይ ከመሆን ሊዘል አልቻለም፤ ይህስ እውነትም መረገም ነው። እነሱን ያደረጉትን እንደብዳዳ ሲያደርጉት ነውር ካልሆነ ማንም ቢያደርገው ግዴላቸውም ማለት ነው። ችግራቸው አንግዲያውስ ተራቸው ቶሎ አለመድረሱ ነው። ችግራቸው “ሕዝቡን አቶ ሌክስ ከሚያሰቃየው አቶ ላይ ቢያሰቃየው ይሻላል” ከሚል እንጂ እውነተኛ የሕዝብ ብሶትና በደል

ይሰማቸዋል ለማለት ያስቸግራል። ትላልቅ ስምና ዝና ያላቸው ድርጅቶችና ንቅናቄዎች ሳይቀሩ ይህን ሀገራዊ እውነታ እየተረዱ ከህዝብ ብሶት ይልቅ ለባለውለታነት ስሜት ተሸንፈው አድርገው መሆናቸው በግልጽ እየታዩ ነው። በወያኔ ሠፈር የምትታይን እያንዳንዱን ህፀፅ ሲያወጡና ሲያወግዙ የነበሩ ትልልቆች ዛሬ ተረኛውን ወገን ምን እየሠራ እንደሆነ እዚሁ አጠገቡ ሆነው እየታዘቡ ትንፋሽ አይሉም። ሌሎች ሲናገሩ እንኳን ሌላ በተናገረው እነሱን ይሰቀጥጣቸዋል - ለለውጡ ካላቸው ከፍተኛ አክብሮትና አመኔታ የተነሣ - ጥሩ ነው። ወደዚህ አስተዛዛቢ ደረጃ የወረዱት ምናልባት ትግል ሰልጣኞቻቸው ሊሆን ይችላል፤ የዕድሜ መግፋት አስቸግሯቸው ሊሆን ይችላል፤ ተስፋ መቁረጥ ተፅዕኖ አድርጎባቸው ሊሆን ይችላል፤ ማን ያውቃል የገንዘብ ጉርሻና የሥልጣን ተስፋ ጥላቸውን ጥለውባቸው ሊሆንም ይችላል፤ በትግል እርዝማኔ ተሰላችተው ሊሆን ይችላል፤ የሕዝብ ተቀባይነት እየሣሣ መጥቶ ከሆነ በርሱም ተስፋ ቆርጠው ሊሆን ይችላል ... ። ነገር ግን ተነሳሽነት ያሉት እውነት በጠራራ ፀሐይ ሲደፈጠጥ በስማም እንደተባለበት ሰይጣን እንዲህ ፀጥ-ረጭ ማለት አነሳሳቸውን እንድንጠራጠር ያደርገናል። ደግሞ አይፈረድብንም። በአንድ ራስ ሁለት ራስ ማየት የለብንምና። እንጂ ... ቆይማ ወደተነሳሁበት ልመለስ። በተሳሳተ መስመር ገብቼ ጠፋሁ መሰለኝ።

ያ ሰው ፊንፊኔ መጥቶ ለበላይ እንዲያመለክት በተነገረው መሠረት አዲስ አበባ መጥቶ በዘር ሐረጉ ምክንያት የደረሰበትን ሁሉ ለሪጂን ኃላፊው አንድ በአንድ ይነግረዋል። የተመለሰለት ግን እርሱን ብቻ ሳይሆን መላ አማራን የሚያስደነግጥ ነው። በድርብ ልንገራችሁ - “ስማ አንት ነፍጠኛ - በኛ አካባቢ ዱሮ አንድም ሌባ አልነበረም። ልብስ ተሰጥቶ ባለቤት ባይሰበሱብ ከዓመት በላይ ይቆመጣል። እናንተ ስትመጡ ግን ሌብነት መጣ። ... ውሸትህን አትቆልልብኝ። ምንም በደል አልደረሰብህም፤ ደውለው ነግረውኛል። ሥራውን ካልፈለግህ መልቀቂያ አስገባ።...”

ሁሉንም መናገር አልፈልግም። ይህንንም የተናገርኩት አማራው ማወቅ ስላለበት ነው። እውነትን ሸፋፍነን መሄድ ዋጋ ያስከፍላልና አማራች ለከፋ ጉዳት እንዳይዳረጉ መጠንቀቅ አለባቸው። ለብቀላና ለከፋት ግን እጅ መስጠት የለባቸውም። ሁሉም የማታ ማታ የሥራውን ያገኛልና ቀን ሰጠን ብለው እንደሚገኝላቸው ወገኖቻችን መሆን ለበለጠ ቅጣት ሆነ ብሎ እንደመዘጋጀት ነው። በየቦታው አማራ ችግር እየደረሰበት መሆኑ ግልጽ ነው። ከራሱ ወገኖች ሳይቀር በሚወረወርበት ጦር የሚጎዳ አማራ ብቻ ነው። የአማራ ማኅጸን እባብም፣ ዘንዶም፣ ጅብም፣ እስስትም፣ ... እየፈጠረ አማራውን ማስፈጀቱ ከጥንትም የነበረ ነው። ዕርግብና እባብን የሚፈጥረው የአማራ ማኅጸን ዳኛቸው አሰፋንና ገነት ዘውዴን በአንድ ወይ በተቀራረቢ ማኅጸኖች ፈጥሯል።

እደግመዋለሁ። አማሮች ተጠንቀቁ። ቀኒቱ ብትቀርብም በአንዲት ደቂቃም ውስጥ ብዙ ጉዳት ይደርሳልና መጨረሻችሁ ያማረ እንዲሆን ከጠላቶቻችሁ ወጥመድ ተጠበቁ። አሁን ሀገር እንደሌለው ፍልስጥኤም ናችሁ። ለብሳችሁ እንዳያምርባችሁ፣ አግኝታችሁ እንዳትወዙ፣ ተናግራችሁ እንዳትደመጡ፣ ተሹማችሁ እንዳትደምቁ፣ ... በገዛ ሀገራችሁ በገዛ ወንድሞቻችሁ በገዛ ልጆቻችሁ አፍዝ አደንግዝ ተዘርባችኋልና አበቅቴው እስኪሸር፣ መርዙ እስኪረከስ፣ የድግምቱ ጊዜ እስኪያልፍበትና እስኪመከን... ከከፋት ርቃችሁ አባቶችና እናቶች በርትታችሁ ጸልዩ፤ ወጣቶች ታጥቃችሁና ነቅታችሁ ራሳችሁንና አካባቢያችሁን ጠብቁ። በናንተ ላይ ያልተነሣ ጠላት የለም። ሳትለያዩ በኅብረት የሀገራችሁን ትንሣዔ ለማብሰር ከሚመጣ ጤናማ ኃይል ጋር ታግላችሁ ኅልውናችሁን አስጠብቁ።

የከዳቻችሁ ሀገር ነገ ፊቷን ወደ እናንተ ስታዘር ሁሉም ነገር ይስተካከላልና በዚህ በአሁኑ የጨረባ ተዝካር የሚመስል የዕብዶች ድራማ አትደነቁ። ... ሁሉም ማለፉ በጄ እንጂ ... ቀድሞም መነገሩ አጽናናን እንጂ አንዳንድ ነገሮች በርግጥም ኅሊናን ከማቁሰል ባለፈ ብዙ ጉዳት ማስከተል በቻሉ ነበር። “ከላይ ነው ትዝዙ” ይላሉ የታክሲ ላይ ጽሑፎች። እውነት ነው!

ሰላም ለኢትዮጵያ!